

POSTANOWIENIE

Dnia 26 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Pierwszy Prezes SN Małgorzata Manowska (przewodniczący)

SSN Marcin Krajewski (sprawozdawca)

Prezes SN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z powództwa E. S., M. M.,

A. M., M. M., J. M.,

M. M., Z. S. i M. M. S.

przeciwko Skarbowi Państwa - Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 26 maja 2022 r.,

zażalenia powodów

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 6 listopada 2021 r., sygn. akt I ACa (...),

1. oddała zażalenie,

**2. zasądza od każdego z powodów na rzecz Skarbu Państwa -
Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwoty po 1800
(tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania
zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 6 listopada 2021 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił skargę kasacyjną powodów. Sąd wskazał, że w skardze powodowie określili wartość przedmiotu zaskarżenia dla każdego z nich na 48.059 zł, co było zgodne

z wartością przedmiotu zaskarżenia określoną w oddalonej apelacji powodów. Z uwagi na to, że każdy z powodów realizował w sprawie własne prawo do odszkodowania, zdaniem Sądu Apelacyjnego ocena dopuszczalności skargi kasacyjnej musiała być dokonywana oddzielnie w odniesieniu do każdego z nich. Skoro każdy z powodów dochodził kwoty mniejszej niż 50.000 zł, to skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu jako w całości niedopuszczalna.

W zażaleniu na powyższe postanowienie powodowie zarzucili Sądowi Apelacyjnemu pominięcie, że w sprawach o odszkodowanie z tytułu wyrządzenia szkody przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem nie jest niezbędne osiągnięcie minimalnej wartości przedmiotu zaskarżenia. Ponadto skarżący wskazali na pominięcie, że podstawą dochodzenia roszczenia było jedno wspólne dla powodów zdarzenie w postaci utraty prawa własności nieruchomości, natomiast powodowie dochodzą roszczenia jako spadkobiercy i roszczenie zostało pierwotnie wskazane w jednej kwocie dla wszystkich spadkobierców.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o jego oddalenie w całości i zasądzenie od powodów kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie przedmiotem postępowania było żądanie zapłaty odszkodowania w związku z utratą prawa własności nieruchomości na podstawie dekretu z dnia 28 listopada 1945 r. o przejęciu niektórych nieruchomości ziemskich na cele reformy rolnej i osadnictwa. Powodowie dochodzili swoich roszczeń jako spadkobiercy właścicielki nieruchomości przejętej na cele tej reformy, co oznacza, że dochodzili odrębnych roszczeń, ustalonych stosownie do wielkości ich udziałów w spadku. Za oczywiście bezzasadne należy w związku z tym uznać twierdzenia powodów, że skarga kasacyjna mogła zostać wniesiona bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia. Przedmiotem postępowania nie było roszczenie odszkodowawcze z tytułu wyrządzenia szkody przez wydanie niezgodnego z prawem prawomocnego orzeczenia. Skarżący błędnie utożsamia tę przesłankę z ewentualną wadliwością zaskarżonego orzeczenia, która stanowiła podstawę wniesienia skargi kasacyjnej.

Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych. Okoliczność, że powodów łączyło współuczestnictwo niebędące współuczestnictwem jednolitym ani koniecznym bezpośrednio rzutuje na oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia, do której odpowiednie zastosowanie mają reguły określone w art. 19-24 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 368 § 2 k.p.c. Zasady zliczania wartości roszczeń dochodzonych jednym pozwem reguluje art. 21 k.p.c., który nie mógł mieć w niniejszej sprawie zastosowania z uwagi na to, że każdy z powodów dochodził własnego roszczenia. Nie można było w związku z tym zliczyć wartości roszczeń dochodzonych przez każdego z powodów. Mimo łącznego rozpoznania tożsamyh roszczeń powodów, w aspekcie procesowym pozostają one odrębne i samodzielne. W tej sytuacji wartość przedmiotu zaskarżenia słuszenie została rozdzielona na każdego ze współuczestników, a nie określona jako suma wartości przedmiotu zaskarżenia wszystkich roszczeń należących do spadku (zob. postanowienia SN: z 7 marca 2000 r., I CZ 48/00; z 10 maja 2006 r., III CZ 24/06; z 24 sierpnia 2007 r., I CZ 91/07; z 9 listopada 2011 r., V CSK 54/11; z 4 kwietnia 2014 r., I CSK 396/13; z 19 stycznia 2018 r., I CZ 148/17; wyroki SN: z 8 kwietnia 2011 r., II CSK 464/10; z 22 kwietnia 2015 r., III CSK 256/14). Ponadto należy mieć na uwadze, że tożsamy zakres rozstrzygnięcia kwestionowanego w apelacji i skardze kasacyjnej wyłącza dopuszczalność oznaczenia w skardze kasacyjnej wartości przedmiotu zaskarżenia w kwocie wyższej niż w złożonej przez powodów apelacji, gdy nie nastąpiło rozszerzenie powództwa ani zasądzenie ponad żądanie (zob. postanowienia SN: z 22 czerwca 2018 r., II CZ 30/18; z 16 kwietnia 2021 r., V CSK 415/20; z 15 grudnia 2021 r., IV CZ 49/21).

Z tych przyczyn zażalenie podlegało oddaleniu, o czym Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. oraz art. 32 ust. 3 ustawy o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Kwota zwrotu kosztów równa jest wynagrodzeniu adwokata w wysokości wynikającej z § 10 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 2

pkt 5 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.